

Komisyon Daha Şeffaf ve Rekabetçi Limanlar İstiyor

Avrupa Komisyonu 29 Haziran'daki Daimi Temsilciler Komitesi'nde limanların finansal şeffaflığının artırılması ve AB çapında liman hizmetlerine ulaşımda adil koşullar oluşturulması için 27 Haziran'da Avrupa Parlamentosu tarafından yeni bir AB Regülasyonu yoluyla belirlenmesi konusunda hazırlanan teklifi onayladı.

Avrupa tarihi boyunca deniz taşımacılığı ekonomik gelişme ve zenginliğin katalizörü olmuştur. Enerji, gıda ve malların arz güvenliğini sağlayan deniz taşımacılığı AB ithalatı ve ihracatını dünyanın geri kalanına ulaştırmada önemli bir araçtır. AB'nin dış taşımacılığının %90'ının deniz yoluyla yapıldığı bilinmektedir. Gelen-giden ürünlerin %74'ü AB'ye deniz yoluyla ulaştırılmaktadır. Limanlar hem iç pazarda malların dolaşımı hem de anakaranın adalar ve çevre ülkelerle bağlantısı açısından önemlidir.

Yeni kurallar yoluyla limanların daha verimli hale getirilmesi ve 3 milyon kişiye istihdam sağlayan bu önemli sektörde adil rekabetin sağlanması hedeflenmektedir. AB dışı ülkelerdeki limanlara ve tıkalı yollara alternatif olarak kısa deniz taşımacılığının rekabetçiliğinin artırılması hedeflenmektedir. Daha rekabetçi tesisler ve süreçler yoluyla da ulaşımdaki kullanıcıların maliyetlerinin azaltılması gereklidir.

Şimdiye kadar AB limanları sadece yatay mevzuatlarla ve Anlaşma hükümleriyle düzenlenmekteydi.

Yeni Kurallar ve Hizmetlerin Kapsamı

Yeni kurallar Trans-Avrupa Taşıma Ağları'nda Çekirdek ağ olarak nitelendirilen [listede](#) yer alan 300'ün üzerinde limanda uygulanacaktır. AB'de nakliyenin %96'sı ile yolcuların %93'ü bu TEN-T limanları arasında taşınmaktadır.

Farklı kategorilerdeki liman hizmetleri konusunda kargo elleçleme ve yolcu hizmetleri de finansal şeffaflık kurallarına tabi olacak ancak giriş hükümlerinden muaf sayılacaktır. Üye ülkeler bu hizmetleri adalet divanı içtihat hukukuna göre nasıl organize edecekleri konusunda serbest olacaklardır.

Üye ülkeler pilotaj servislerine de giriş hükümleri uygulamaya karar alabilirler. Bu durumda Komisyonu haberdar etmeleri gerekecektir. Dredging (tarama) ancak kamu fonları kullanan aktiviteler için karşılanabilecektir.

Finansal şeffaflıkta artış

Reformla liman hizmetleri ile liman altyapı ücretleri daha şeffaf hale getirilmektedir. Ayrıca devlet, limanlar ve liman hizmet operatörleri arasındaki finansal ilişkilerinde şeffaflığın artırılması mümkün olmaktadır, mesela bir liman yönetimi kamu fonları kullanıyorsa bu fonların nasıl kullanıldığını göstermek için ayrı hesaplarda tutmalıdır.

Şeffaflıktaki artış, kamu fonlarının daha iyi kullanımını ve AB rekabet kurallarının daha etkin ve adil uygulanmasına katkı sağlayacaktır.

Liman hizmetlerine erişim

Taslak regülasyonla, AB'de liman hizmetlerine erişim için daha açık kurallar için bir çerçeve oluşturulması yoluyla belirsizliklerin azaltılması ve fırsat eşitliği sağlanması hedeflenmektedir.

Avrupa'daki liman sektörünün çeşitliliğini göz önünde bulundurabilmek için üye ülkeler liman hizmetleri sunmada asgari koşulları ve taslakta belirtilen belli koşullarda hizmet sağlayıcıların sayılarını sınırlandırabilecektir.

Servis sağlayıcıların sayılarının sınırlandırılması; meselâ güvenlik, emniyet ve çevresel sürdürülebilirlik kapsamında mümkün olabilecektir.

Önümüzdeki dönem

Taslağın nihai haline getirildikten sonra öncelikle Parlamento, sonra da Konsey tarafından onaylanması gerekmektedir. Bu sürecin yıl sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.

Regülasyon, AB Resmi Gazetesi'nde yayınlanmasını takiben 20 gün içinde yürürlüğe girecektir. Zaman sınırlı sözleşmelerde bir etkisi olmayacak, ancak zaman sınırlı olmayan sözleşmelerin 2025'e kadar olan dönemde regülasyonla uyumlaştırılmaları gerekecektir.

Taslak regülasyon metnine http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/pdf/st10579-re01_en16_pdf/ linkinden erişim mümkündür.